

נחקרות מחלות הגורמות לתמותה בעצי ברוש

מינהל המחקר החקלאי

טיפות גשם ומי השקיה הניתזות מהעץ הנגוע לעץ שכן וכן עלידי חיפושיות הקליפה. הברוש המצוי, הגדל בארץ, רגיש מאד למחלה. המחלה השניה נקראת מחלת התבקעות הקליפה. נתגלתה לראשונה בישראל בשנת 1982. מתבטאת בסדקים מאורכים הנבקעים בגזע ובענפים. מתוך הסדקים זב השרף. הענפים הסמוכים למקום הפגיעה מתייבשים. בהדרגה, תוך שנתיים עד שלוש שנים, העץ החולה מת. תפוצת מחלה זו בעיקר לאורך רצועת החוף. הברושים מהווים אומנם רק כ-7% באוכלוסית עצי היער בישראל, אך הם נטועים בגנים, בשדרות, לאורך הפרדסים ובחצרות בתים. אנשי הקק"ל המופקדים על עבודת הייעור מודעים לסכנה הצפויה לעצי הברוש ותומכים במחקר. שניים מאנשי קק"ל - יעקב גולן וציון מדר - שותפים לעבודת המחקר של ד"ר סולל.

שתי מחלות קשות התוקפות עצי ברוש נחקרות עתה במחלקה לפתולוגיה של צמחים במרכז וולקני בבית-דגן, ע"י ד"ר צבי סולל. שתי המחלות חדשות יחסית, הן נגרמות עלידי פטריות ומסכנות את עצי הברושים בישראל. הדברתן בריסוס אינה מעשית ועל-כן הכרח לנקוט באמצעים פיטוסניטריים, כלומר להשמיד את העצים הנגועים לבל יהוו מקור הדבקה לעצים סמוכים. המחקר מיועד לטפח טיפוסים ברושים בעלי עמידות לשתי הפטריות. עבודת הטיפוח תארך, במקרה הטוב, מספר שנים. המחלה הראשונה נקראת סירידיום של הברוש. נתגלתה לראשונה ב-1980 באיזור טבעון ומאז פשטה לכל חלקי הארץ. סימניה - על גבי הגזע והענפים מתגלים כיבים מהם נוטף שרף. הרקמות סביב הכיבים מתייבשות ותוך כשנה העץ מתייבש ומת. המחלה עוברת באמצעות